

DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLAND, STEDEN- EN PLATTELANDSBELEID, SAMENLEVEN,
INTEGRATIE EN INBURGERING, BESTUURSZAKEN, SOCIALE ECONOMIE EN ZEEVISSERIJ

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, JUSTITIE EN WERK

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN EN ARMOEDEBESTRIJDING, CULTUUR EN GELIJKE KANSEN

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

**Betreft: actuele analyse van het beleid voor de preventie van
gewelddadige radicalisering als basis voor het geïntegreerd actieplan**

Op 1 september 2024 trad het decreet van 22 maart 2024 over het Vlaamse beleid voor de preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en schadelijke polarisatie in werking. Het decreet bepaalt in artikel 5 dat de Vlaamse Regering binnen een jaar na haar aantreden een geïntegreerd actieplan voor de komende vijf jaar voor dit beleid opstelt.

Gezien de beleidsuitdagingen voor het beleid voortdurend evolueren wordt het geïntegreerd actieplan vastgesteld op basis van een actuele (omgevings)analyse. Het beleid moet zowel rekening houden met de stand van het beleid en de groei van expertise, als met maatschappelijke tendensen die kunnen leiden tot nieuwe en andere vormen van gewelddadige radicalisering, extremisme en terrorisme.

De afgelopen zes maanden werd werk gemaakt van een vernieuwde actuele analyse. Daarvoor werd geput uit verschillende bronnen:

- de beleidsvelden betrokken bij de voorbereiding en uitvoering van het beleid monitorden de eigen acties en capteerden signalen uit het eigen werkveld;
- een expertencomité gaf zijn evaluatie over het vorige actieplan;
- signalen van de partners op het federale en lokale niveau. Voor wat het federale niveau betreft, waren voornamelijk de analyses en rapporten van het OCAD en Veiligheid van de Staat, naar aanleiding van actuele gebeurtenissen en tendensen in binnen- en buitenland, onontbeerlijk om een correcte inschatting te maken van actuele dreigingen en uitdagingen. Vertegenwoordigers van het lokale niveau werden geconsulteerd via een netwerkdag en de VVSG.

Uit de actuele analyse kwamen volgende belangrijke tendensen naar voor waarmee rekening zal worden gehouden bij de uitwerking en invulling van het nieuwe actieplan.

1. Hoewel het jihadistisch extremisme veruit de grootste dreiging blijft, lijken zowel rechtsextremisme, linksextremisme als nieuwe tendensen zoals de straatcultuur ook fenomenen die (blijvend) aandacht vereisen. Een aanzienlijk deel van de dreigingen blijkt tevens diffuus en/of niet meteen in een traditionele dreigingscategorie onder te brengen, het zgn. saladbar-

extremisme. De focus van het beleid moet bijgevolg (blijven) liggen op alle mogelijke vormen van gewelddadige radicalisering, gewelddadig extremisme en terrorisme zonder zich hierbij te beperken tot een specifieke categorisering.

2. In Vlaanderen heeft het fenomeen van gewelddadige radicalisering zich de afgelopen jaren breed verspreid. Op dit ogenblik telt ongeveer een derde van de gemeenten een inwoner die is opgenomen in de Gemeenschappelijke Gegevensbank T.E.R. van het OCAD. Een Vlaanderenbreed beleid, zonder blinde vlekken en hiaten, is bijgevolg absoluut noodzakelijk.
3. Een opvallende vaststelling is, ondanks het beperkte aantal in absolute cijfers, ook een stijgend aandeel minderjarigen dat gewelddadig radicaliseert. Ze blijken bovendien steeds jonger. Daarmee winnen acties die gericht zijn op jongeren aan belang en dit zowel vanuit de betrokken beleidsvelden als vanuit het flankerend beleid.
4. Een aanzienlijk deel van de gewelddadig geradicaliseerden blijkt te kampen met een psychische problematiek. Een toereikend aanbod op maat is noodzakelijk.
5. Verder blijkt eens te meer de rol van sociale media in het (steeds snellere) radicaliseringsproces.
6. Tenslotte blijkt de invloed van geopolitieke ontwikkelingen en triggerevents op het interne dreigingsbeleid en op spanningen tussen bevolkingsgroepen in ons land. Deze ontwikkelingen zijn uiteraard (meestal) niet te voorzien: het is van belang de vinger aan de pols te houden met voldoende voelsprietten in de samenleving, methodieken met een brede inzetbaarheid goed te verankeren en flexibel in te spelen op nieuwe uitdagingen.

De integrale actuele analyse is opgenomen als bijlage bij deze mededeling. Het nieuwe actieplan zal in september 2025 aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd.

De Vlaamse minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ